GRADSKA BIBLIOT
NJURAJ SIZGO
ŠIBENIK
NAUČNI ODJ

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. —Priopćeno po retku D.10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 17 AUGUSTA 1935 | BROJ 258

Nj. Vel. Kralj Petar II. u Šibeniku

U četvrtak ujutro u 8.10 sati na stanici u Mandalini stigli su dvorskim vozom sa Bleda Nj. V. Kralj Petar II, Nj. V. Kraljica-Majka, prinčevi Tomislav i Andrej, infant Don Karlos sin bivšeg španskog kralja Alfonsa XIII i adutant pukovnik g. Mošicki. Na lijepo uredjenoj stanici su visoke goste čekali ban Primorske banovine g. Dr. Josip Jablanović, komandant mornarice admiral g. Marjan Polić, komandant mjesta pukovnik g. Živorad Božić, predsjednik Gradskog poglavarstva g. Marko Bačinić i načelnik Banske uprave g. Stilinović. Iz voza je prvi izašao Nj. Vel. Kralj kome je ban g. Dr. Jablanović poželio dobrodošlicu, našto se Nj. V. Kralj rukovao sa svim prisutnima. Odmah su visoki gosti sišli na ukusno uredjeno pristanište i ukrcali na motorni čamac kraljevske mornarice, koji ih je odvezao na razarač „Dubrovnik".

U 8.45 sati iz luke je isplovio admiralski brod „Vila" kao prethodnica a tačno u 9 sati razarač „Dubrovnik", koji je bez zadržavanja otplovio izravno za Budvu gdje je jučer po podne stigao

Prema izričitoj želji Nj. V. Kraljice-Majke nije priređivan nikakov doček. Ipak čim je građanstvo saznalo da su visoki gosti u Šibeniku, svijet se iskupio duž obale i u ladje, te je klicao Nj. V. Kralju, kome je prvi put da dolazi u naš Šibenik.

O čemu je razgovarao g. Jovan Dučić sa g. Benitom Mussolinijem

Rim 17. — Saznaje se iz pouzdanog izvora da je naš poslanik pri Kvirinalu g. Dučić za vrjeme jednosatne audijencije kod šefa talijanske vlade razgovarao o mogućnostima pospješenja trgovačkih pregovora između Italije i Jugoslavije, jer se naš izvoz nalazi u teškom položaju zbog talijanskog kontingetiranja, koje je zavedeno početkom ove godine, radi čega je od velike potrebe brzo uređenje trgovačkih odnosa između obiju država.

Pošto g. Dučić dolazi doskora na referisanje u Beograd to se u političkim krugovima tvrdi da je sa g. Mussolinijem raspravljao i o političkim pitanjima.

Nepopustljivost Velike Britanije

London 17. — Jutrošnji broj „Daily Telegraph-a" povodom konferenci je triju sila piše, da po svemu izgleda da talijanska vlada hoće da prikaže sadašnji položaj kao britansko-talijansku borbu za prevlast na Sredozemnom moru. Velika Britanija međutim ne krije svoju odlučnu volju da spriječi rat u Abesiniji. U tu svrhu Engleska traži, da privoli Francusku na punu saradnju, pa pri tome ne će da štedi ni prijetnjama, da će se u protivnom slučaju pokazati potpuno desinteresiranom u evropskim pitanjima.

Glavna teškoća, da se nađe baza sporazuma bit će, po mišljenju lista, zahtjev Mussolinija, koji traži nesamo političku, nego i vojničku prevlast u Abesiniji.

Učešće Finske na konferenciji Sjevernih država

Oslo 17. — Finski je ministar inostranih posala primio poziv za konferenciju koja će se održati u Oslu od 28 do 29 ov. mj. Tu će se raspravljati o stavu koji će sjeverne države zauzeti prema predstojećem sastanku Društva Naroda dne 4 septembra.

Širite „Narodnu Tribunu"

Borba Amerike za »Plavu vrpcu«

New York 17. — Guverner Curley izjavio je da će nakon što je Francuska sagradila parobrod „Normandie", a Engleska „Queen Mary", Sjedinjene Države staviti u gradaju ogromni supertransatlantik od preko 80 000 tona koji će nesamo osvojiti plavu vrpcu, nego će ujedno u slučaju rata služiti kao odlični transportni brod za trupe.

Posjete austrijskog poslanika

Beograd 17. — Poslanik republike Austrije akreditovan na našem Dvoru g. Dr. Schmidt učinio je posjetu ministru g. generalu Peri Živkoviću i ministru g. Komnenoviću.

Izgon bankara Rubinsteina iz Francuske

Pariz. — Potvrđuju se vijesti da je ministar nutarnjih poslova potpisao rješenje o izgonu iz Francuske bankara Rubinsteina britanskog državljanina, zbog njegova spekulativnog rada na štetu postojanosti kursa francuskog franka.

U vezi s time je g. Rubinstein tek sinoć napustio Francusku i odletio ne u London već ravno u Lizabou.

Cilj Italije

Zagreb 15 VIII.

Najbitniji problem Italije pretstavljaju njena prenapučenost i nedostatak izvjesnih uslova života. U sklopu tih dviju ponju kritičnih opstojnosti javljaju se i druge poteškoće i brige, koje svu dinamiku narodne energije usmjeruju k jednom jedinom spasonosnom cilju t. j. ekspanziji. Taj se talijanski ekspanzionizam javlja već godinama i to sve potenciranje i već je višekrat imao da izazove na evropskom kontinentu ozbiljne reakcije, odnosno poremećanje međunarodnih tangiranih odnosa.

U prvi mah talijanski je ekspanzionizam tražio svoje objekte u kopnenom susjedstvu Osjetila je njegovu prodornost Francuska, bivša Austro-Ugarska, a nakon rata najviše Balkan naročito naše primorje i Albanija. Te kom rata Italija je samo za taj razlog kolebala na koju li će stranu, pak kada je uspjela da uglavi famozni londonski ugovor od 1915 god. cjenila je da je već na dobrom putu riješenja svog najaktuelnijeg problema. Kako su se stvari nakon toga razvile, sva kome je dovoljno poznato. I baš zato talijanska je ekspanzionistička politika bila tada udvostručila svoje napore i pokušaje da kakogod dođe do posjeda istočne obale Jadrana, čime bi već bila prokrčila put svom dalnjem prodoru na Balkan i Aziju.

Svi mogući njeni planovi nisu imali u tom pravcu nikakve uspjehe. Rim je najzad uvidio, da na toj strani nema izgleda za udovljenje najjače talijanske potrebe, pa je onda stao da se ogleda ne bi li gdje drugdje bolje i jeftinije prošao. Preostala je kao zgodan objekt za ekspanziju još jedina Abesinija, i sad je tamo koncetrovana sva prodorna snaga Italije. Hoće li tamo uspjeti veliko je pitanje kraj nepromistivih zapreka i protivština sa tolikih strana.

Tri su bitna elemenata u talijanskom ekspanzionizmu t. j. ekonomski, demografski i geografski.

Italija već dugo ima jedan trgovinski bilans, koji je jako deficitiran. Po slijednjih deset godina preduzela je mnogo toga, da tome doskoči, ali su prirodne prilike u njoj takove da svi slični nspori ne mogu nikako ukloniti taj kobni deficit. Od 1925 do 1930 njen je trgovinski bilans podbacio svake godine za 6 milijardi lira. Uslijed preduzetih sanacijonih i ameliracijonih mjera taj je bilans doduše 1931, 1932 i 1933 imao tek po 1.5 milijarda deficitnog iskaza, ali je 1934 i ove godine opet upao u deficit od 2.5 milijarde, i to uprkos primjene kontinsenata (16 II i 1. VII o.g.

Vidi se po tome, da se trgovinski bilans Italije ne može uravnotežiti. Njen pletni bilans trpi od iste nedaće sve da je oko unapređenja turizma uložena najveća briga i sve da talijanska vlada zazire od zajmova. Ne imajući bitne sirovine kao: želje zo, ugljen, petrolej, drva, pamuk, kovne rude i ne mogući da iz svojih kolonija pokrije ni minimalni dio te potrebe, ona je prinuđena da traži i da pridobije za sebe kraj ili zemlju, koja će joj sve to dati i čime će uravnotežiti svoj trgovinski bilans. Abesinija je bila još jedina zemlja za to podesna.

Italija je prenapučena. Dok je emigracija cvjetala ona je svoju prenapučenost dobro iskorišćavala. Međutim fašistička doktrina involvira dvije maksime, koje su za Italiju čisto paradoksalne t. j. ona zagovara i zahtjeva što brojniji natalitet a zazire od toga da talijanski radnik bude ratilo za inkrementaciju ekonomije stranih zemalja. Zato je fašistička Italija i počela s kolonizacijom u unutrašnjosti ondje

gdje je to bilo izvedivo. Pontinske močvare klasičan su primjer sanacije. Napori u tom pravcu ipak nisu ni izdaleka dovoljni, jer Italija može u sadašnjim prilikama da ishranjuje tek 25 milijuna stanovnika, a ona ih ima već 43 milijuna. Demografska je ekspanzija jedan od najjačih uzroka i političke ekspanzije.

Geografski elemenat nije pri tom također neindiferentan. Mussolini je u prvi mah mislio, da bi u Aziji mogao naći mjesta za ekspanziju. Uvidjevši nemogućnost obratio je pogled na Afriku. Rat s Turskom zabilježio je drugi talijanski uspjeh na crnačkom kontinentu. Kolonizacija Etiopije imala bi sad da obilježi treći talijanski uspjeh u Africi. Italija je uvjerena, da u Africi ima svoja istorijska prava i da se njena geografska prostornost mora tamo proširiti. Treba slušati kakvim sve argumentima ona potkrepljuje svoj pohod u te krajeve. Među tima nije posljednji ni geografski kontinuitet, koji je u davnoj prošlosti za rimskog carstva bio stvarnost. A onda su prilike bile drukčije, saobraćaj je bio teži.

Doduše, jačanje Italije u Africi ne može da bude počudno na izvjesnim stranama Evrope. To vidimo sada najbolje po nastojanjima u Ženevi, da bi se talijansko—abesinski spor riješio po mogućnosti bez rata. Ali to će biti teško.

Jačanje Italije u Africi može da ima posljedica za pomorsku politiku nekih evropskih država i za ekvilibrij snaga na Mediteranu. Unatoč tome Italija ide naprijed, jer ona hoće da postigne ono, što joj najviše treba — zemlje za svoje suvišno pučanstvo i zemlje za eksploataciju. To je njen najvitalniji cilj. Bude li spriječena u tome, ona će tražiti silnu naknadu za sve ono, što je sad preduzela, a to će i opet platiti Abesinija.

D. Sirovica.

Podmirite pretplatu!

Ljetnim cipelama snižene cijene

Najbolje nogometne lopte i sve športske potrebštine. — *Specijalna radio na svih vrsti cipela*

Prodajem prvoklasni kuram. — —

ALEKSANDAR ANWEILER

trgovina koža, cipela i športskih potrebština

ŠIBENIK

Kralja Tomislava 4

ČETRDESET GODINA MALE ANTANTE

Obljetnica kongresa nemadžarskih naroda u bivšoj Ugarskoj. — Tradicija saradnje Čehoslovaka, Rumuna i Jugoslovena

Prag. — 10 avgusta ove godine se navršilo četrdeset godina kako je u Budimpešti prvi put održan grandiozan kongres pretstavnika Jugoslovena, Rumuna i Slovaka u predratnoj Ugarskoj poslije saradnje tih naroda od nekoliko decenija. Tradicija njihove sdradnje je dakako mnogo starija, datira još iz vrlo davnih vremena i od kraja 18 vijeka uzima na sebe sve jasniju formu. Za vrijeme revolucije 1848 i 1849 godine saradjivali su kako Slovaci s Rumunima, tako i Jugoslaveni s Rumunima i sa Slovacima. Tada je i praški slovenski kongres zuačio već saradnju skoro sviju nemadžarskih naroda u predratnoj Ugarskoj. Ta saradnja je nastavljena i onda kad je poslie izravnanja s Habzburgovcima zavladalo u Ugarskoj sitno plemstvo iz Potisja. U toj saradnji su aktivno učestvovali i Karpatorusi, čiji pokret je išao paralelno sa slovačkim. Od 1849 do 1875 godine su ugarski Slovaci u Karpatorusi u Ugarskoj istupali uvijek kao „sjeverni Sloveni u Ugarsko" ili kao slovačko—rusinski narod, što je analogija ranije čehoslovačke koncepcije ili istovremeno srpsko-hrvatskog ujedinjavanja, kao i tadašnjeg pokušaja da se ostvari ujedinjeni „srpsko-bugarski narod."

U stvari je dakle saradnja Jugoslovena, Slovaka i Rumuna u bivšoj Ugarskoj kao neka baza za današnju Malu antantu, gotova već prije osamdeset godine. Od tog vremena se ta saradnja stalno produbljala. Značajan momenat u tom pravcu je opet 1868 godina, kad su nemadžarski narodi u Ugarskoj, s minimalnim brojem pretstavnika u budimpeštanskom parlamentu, vodili junačku borbu protiv madžarske nadvlade, koja se baš instalirala i koja se t. zv. „narodnosnim zakonom" spremala da istrijebi sve nemadžarske narode. Tada su dne 15 juna trajnu saradnju proklamirali ugarski Rumuni i Slovaci, a 7 februara 1869 godine je u Temišvaru održana zajednička jugoslovensko— rumunska konferencija, koja je u prisustvu sto pedeset delegata pod vodstvom Rumuna Mocionia i srpskog prvaka Svetozara Miletića reklamirala solidarnost sviju nemadžarskih naroda u Ugarskoj zahtjevala reviziju ugarskog narodnosnog zakona i madžarsko—hrvatske nagodbe, kao i autonomiju Erdelja. Značajno je dalje da je ta konferencija proklamirala potrebu zajedničkog parlamentarnog kluba nemadžarskih naroda.

Dne 10 augusta 1895 godine se u Budimpešti sastao kongres ugarskih nemadžarskih naroda. Pretsjedavao je Slovak Pavle Mudronj, Rumun Georg Pop i Srbin Polit-Desančić. Program toga kongresa je obuhvatio uzajaman ugovor Rumuna, Jugoslovena i Slovaka za zajedničku odbranu i detaljan plan borbe kako za zajednička prava, tako i za specijalna prava pojedinih naroda. Kongres je izabrao stalan centralan odbor za izradu memoranduma vladajućoj kući i za praćenje odbrane prava triju nemadžarskih naroda u Ugarskoj. Kongres je pozvao na saradnju i Karpatoruse i sve Njemce u Ugarskoj. Stalni centralni odbor kongresa nemadžarskih naroda u Ugarskoj je izdao nekoliko memoranduma i deklaracija, iz kojih je čitava svjetska javnost saznala, da susjedi Madžara kreću ne samo putem zajedničke odbrane, nego i aktivne borbe za ujedinjenje sa svojom krvnom braćom u susjedstvu. Tako kad su Madžari 1896 godine bespravno proslavljali tobožnju hiljadugodišnjicu svog dolaska u Ugarsku stalan odbor kongresa nemadžarskih naroda je 30 aprila 1896 godine izdao deklaraciju, da u istorijskoj Ugarskoj nisu prasjedioci Madžari, da su bazu istorijske Ugarske Madžari primili od nemadžarskih naroda, isto i suštinu državnog ustrojstva, da čitavih devet stotina godina stara „Hungaria" uopće nije imala madžarski narodni karakter u etničkom smislu riječi i da su krajem 18 vijeka Madžari pojačali nasilje prema drugim narodima, koji od tog vremena stalno zahtjevaju autonomiju svoga teritorija. U nizu daljih protesta, kad su između ostalog pretstavnici nemadžarskih naroda Ugarske 1898 godine osudio madžarsko zakonodavstvo iz 1867 godine, koje je upereno protiv prava sviju nemadžarskih naroda. Deklaracija je ponovo odbila ugarski narodnosni zakon iz 1868 godine kao bazu za izravnanje s Madžarima, jer je zakon ostao „mrtva riječ" i „deset miliona nemadžara u Ugarskoj nisu imali nijednog svog pretstavnika u parlamentu". Zbog toga se stalni odbor obratio na evropsku i svjetsku javnost, da se ne da varati sa strane madžarskog liberalizma. Deklaracija je završena svečanom izjavom, da Srbi, Slovaci i Rumuni u Ugarskoj neće napustiti borbu za svoja narodna prava sve do definitivne pobjede. Ta saradnja se pak učvrstila u savezu Čehoslovačke, Rumunije i Jugoslavije i traje i danas, kad je u sve tri države potrebno svečano proslaviti četrdeset godina prvih temelja saradnje naroda Male antante.

Škola počinje!

Nabavite za Vašu djecu trajna odijela!

TIVAR ODIJESA

za svu djecu!

Abesinija je pripravna na borbu

London 17. — „News Cronicle" donosi novi intervju svoga dopisnika sa etiopskim carem. Odmah u početku car ističe sve više želju da se održi mir, podvlačeći ujedno da je Abesinija riješena da se bori do posljednjeg daha, ako bi bilo nastajalo na njezinu nezavisnost ili teritorijalni integritet.

Sastanak njemačkih biskupa

Berlin 17. — Katolički biskupi Njemačke održat će u Fuldi počevši od prekosutra pa do 23 ov. mj. svoju izvanrednu konferenciju, kojoj će predsjedavati kardinal Dr. Bertram, knezbiskup breslavski.

Usto stižu vijesti iz Karlsruke da je tamo po naredbi policije uklonjeno ime nlice Kölpinga, koji je bio jedan od pretstavnika katoličkog socijalnog pokreta u Njemačkoj. Isto tako raspuštene su organizacije radničkih katoličkih društava, poznate pod imenom „Kolunija Kölping".

Žrtve nevremena

Madrid 17. — Javljaju iz San Sebastiana da je jučer za vrijeme velikog nevremena uzburkano more dotjeralo jedan ribarski parobrod k obali i tu ga je jedan ogromni val sa svom žestinom bacio prema jednoj visokoj stijeni, pri čemu se parobrod zdrobio, a čitava posada potopila.

Daljne presude u Toulonu

Pariz 17. — Daljne presude protiv učesnika u krvavim manevrima izrečene su sinoć sa strane izvanrednog sudišta, koji radi po skraćenom postupku.

S tim u vezi je osuđeno 15 lica na lagane kazne, koje se kreću od jednog do deset mjeseci zatvora.

Iz „Sarajevskog atentata"

Češki književnik Karel Novy sprema novu knjigu „Sarajevski atentat", iz koje objavljujemo slijedeći odlomak:

„Šta je to?" pita car i ustaje od stola. I tako je već htio da ustane i da ode da jede s gospodom Schratt, koja je zajedno s njime doputovala u Ischl. Već je bilo vrijeme i on nikada nije na jelo ni minutu zakasnio. „Šta je?" pitao je svog adutanta Eduarda Paara, koji je naglo sišao u sobu.

„Vaše Veličanstvo, njegovo carsko visočanstvo nadvojvoda Franja Ferdinand d' Esto bio je ubijen prilikom dočeka u Sarajevo u jedanaest sati pet minuta".

Car se podržao za stolicu i sagao je glavu:

„Strašno", rekao je, „strašno" i poslje kratkog čutanja je zapitao: „A ona?"

„Vaše Veličanstvo, kneginja Hohenberg je ubijena s njegovim carskim visočanstvom Franjom Ferdinandom".

Preko fotelje su visile mrtve careve ruke. Ali već se u njihove prste počeo vraćati život i car je teško podigao obješenu teško glavu:

„Najzad! Svemogući ne dozvoljava da se bez kazne izaziva!"

I već se ispravio i već stoji pored svoje fotelje i za stolom kao što je stajao prije četrdeset godina pored svog prijestolja, skoro pravo. U njemu se probudio duh starog roda, izbio je ispod pepela i ugarka:

„Najviši je opet zaveo red, koji je — nažalost — nisam mogao održati". —

Prestolonasljednik ubijen!

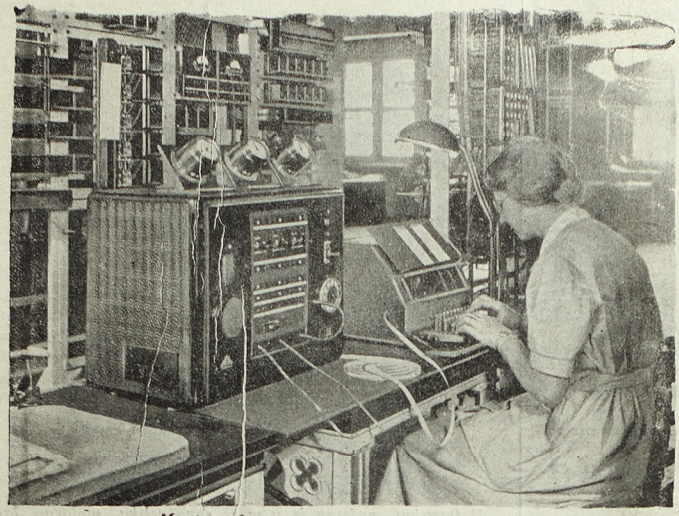
Car je očigledno oživio.

Grof Paar je odahnuo, izlazeći iz sobe; ruke su mu drhtale na bravi vrata, ali uspio je lako da ih zatvori. I tu kao da je ugledao grofa Tiszu i primjetio radostan blesak u njegovim lukavim očima.

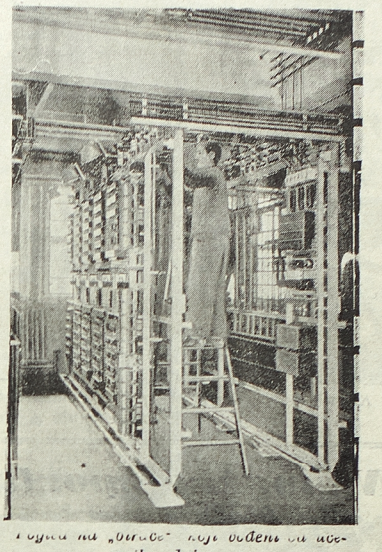
A pogledajmo Conrada von Hötzendorfa, koji se pred generalnim inspektorom uvjek ponašao kao pokorna životinja, kako veselo izlaz iz bosanskog voza na zagrebačkoj stanici! Čuvši vjest izravnao je svoj korak i s dvostrukom važnosti je podigao glavu. Najzad! Najzad stiže dugo i strašno očekivano vrjeme! Kad bi mogao izvukao bi sablju, turio bi je među zube i trčao bi i igrao po zagrebačkim ulicama! Kad bi mogao! Šteta da mora ostati ozbiljan i dostanstven pred armadom i pred narodima! Prestolonasljednik ubijen? Rat. Rat sa Srbijom!

Po praznično tihim bečkim ulicama se razlegao glas svetostepanskih zvona. Podne. Glavni grad dvoglave carine je ručao. Beč je jeo, gutao i žderao i masne zalogaje je zalivao mladim vinom i pivom. Još ništa nije znao. Ali njegov car, njegov gospodar, njegov stari i hladni vlasnik još nije jeo. I on je odahnuo, ali sada je mislio na svog sina Rudolfa, na svoju krasnu, ali žalibože nemudru ženu Bavarku i sestričinu. Našto je, još prije

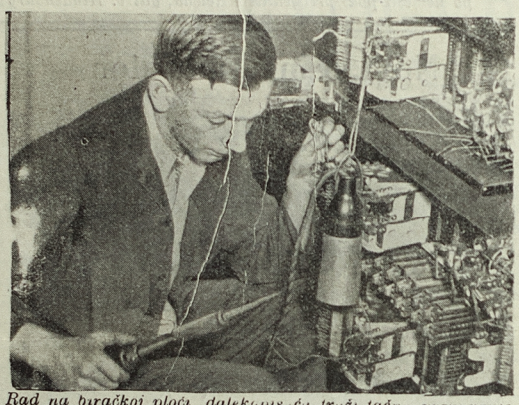
Električni pisač pisama

Mjesto informacija u centrali dalekopisača

Polja na „biračke" koje vode do pretplatnika, daju vezu

Rad na biračkoj ploči dalekopisača traži tačno poznavanje posla i sigurnu ruku

Dalekopisač sa pripadajućom biralnom pločom

U najnovije vrijeme pridružilo se dosadašnjim obavještajnim sredstvima još i četvrto sredstvo saopćenja i to: pisanje na daljinu. Pismo je doduše najpouzdanije prenašanje vijesti, ali i najsporije; telegraf i telefon rade brzo, zato je mogućnost grešaka kod prenosa veća. Poznato je što sve može da prouzrokuje jedna greška kod telefonskog prenosa, osobito kad se radi o saopćenju podulje vijesti, koju eventualno treba da na mjestu primanja bilježi još i jedan spretan stenograf, što povećava još mogućnost greške kod primanja i dešifriranja vijesti. Svi ti navedeni nedostaci otpadaju kod električnog pisača na daljinu. Ova naprava ima mnogo sličnosti pisaćem stroju, samo njezin mehanizam mnogo komplicirani, tako da je i samome vještaku teško snaći se u njemu. Stoga bi bilo uzaludno nastojanje protumačiti njegov sastav u svim detaljima — nevještaku. Princip je taj da kod udaranja na izvjesnu tipku nastaju izjesni impulzi električne struje, koji posredstvom žice prostrijeu stroju primanja i ovdje izazivaju udaranje ist (tipke). Elektro-pisač u djelatnosti primanja djeluje upravo začudujuće. Čuješ udaranje pisaćeg stroja, a ne vidiš čovječje ruke, koja udara na tipke. Ako je ispisan jedan redak, onda se automatski primakne i saonica stroja te se istovremeno pomiče i trak papira za širinu jednog redka više. To je dakle pisanje na stroju na veliku udaljenost.

Dalekopisač u ovoj formi je već srazmjerno „stari" izum te su se njime služila n. pr. uredništva novina, ali je danas kod modernog aparata od bitne važnosti novost, da kod toga više ne trebaju stacije za posredovanje prenosa, ako nije vod bio direktan (nepesredan). Tako su prije kratkog vremena otvorene u Njemačkoj centrale u Berlinu, Hamburgu i Dortmundu, tako da su svi dalekopisači spojani u jednu mrežu te mogu bez daljnjega stupiti među sobom u vezu. Pomoću jedne ploče za biranje napravi se veza sa željenom stanicom dalekopisne mreže. Da se osvjedočimo, da li smo izabrali pravi broj te da nismo možda „krivo spojani", služimo se vrlo smišljenim mehanizmom, koji nam potvrđuje pravu vezu. To je jedna tipka t. zv. Werdafesta (tipka „tko je taj"), koja se potiskuje, te onda mašina primaoca automatski odgovara ime dotične stanice sa kojom želimo vezu. I ako nitko ne nadzire piše sama mašina, tako da se i kod otsutnosti primaoca primaju sve vijesti i saopćenja.

Statistika abonenata električnog pisača pokazuje do sada u Njemačkoj jedva jednu stotinu imena; ali poznato je iz povijesti telefona, da je i ta počeo sa sasvim malim brojem abonenata i da ih danas broji već više milijuna. Mreži modernog dalekopisača jesu danas priključene u prvom redu banke, onda industrijska i novinarska poduzeća, za koje je taj elektro-pisač ne samo najidealnije sredstvo saopćenja, jer brže radi, već je i jeftiniji. Tako stoji pisanje od 3 minuta u Berlinu (interurban) 10 pfeniga (1·80 din). Pisanje na pruzi Berlin—Magdeburg 90 pf. (16·20 din), ali u 3 minuta može se prosljediti već dosta duga vijest. Od 19 do 8 sati vrijedi popust od $^2/_3$ cijele pristojbine. Troškovi naprave jesu okruglo 3.000 maraka (54.000 dio), još vrlo skupi, što jedino za sada srpečava da je taj elektro-pisač više popularise.

Ing. E. B.

Pred odlaskom momčadi u Budimpeštu

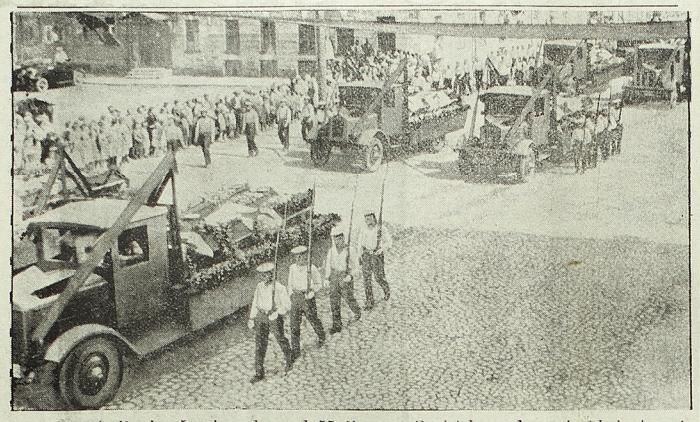
Ministar za fizičko vaspitanje Rust primio je njemačku momčad koja odlazi na studentske utakmice u Budimpeštu i održao joj je kratak govor

Talijanski ministar smrtno nastradao

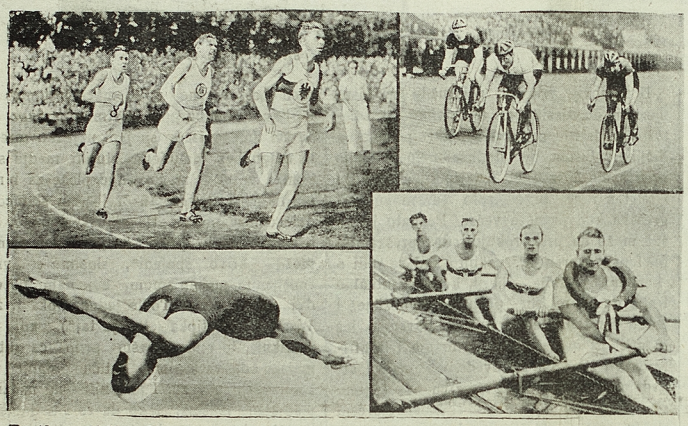
Talijanski min. građevina Luigi Razza za vrijeme službenog putovanja avijonom put istočne Afrike nastradao je 14 km. daleko od Kaira.

Ukop žrtava ruske podmornice

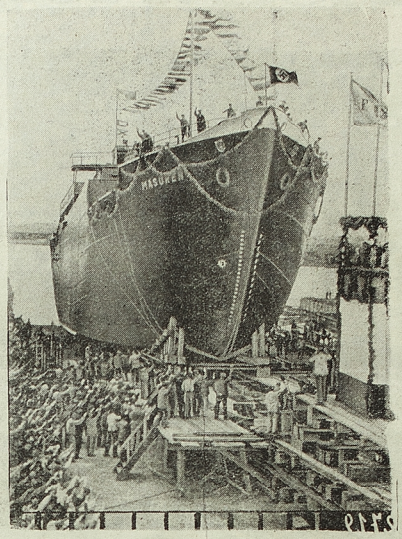
U Kronstadtu izvršen je pokop od 55 članova Sovjetske podmornice koja je prigodom sukoba potonula u Finskom zalivu

Njemačke športske pobjede

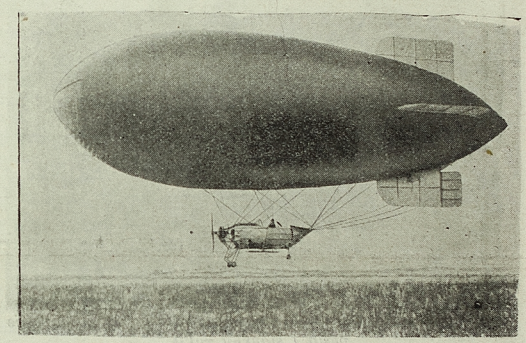
Prošle nedjelje odigrale su se velike sportske utakmice: U Münchenu održale su se lakoatletske igre između Njemačke i Engleske, gdje je Njemačka pobjedila sa 71:61 bodova. Gore lijevo: sprijeda Schaimburg iza njega englez Reeve i Riddel. Desno: prvi je stigao Toni Werkens Köln (u sredini). Lijevo dolje: Hertta Schieche Spandan, dobila je prvenstvo u gimnastici i umjetnim skokovima. Desno: Na đačkim sport. igrama u Budimpešti, Njemačka je pobjedila veslanje u četvercu

Porinuće „Masuren-a"

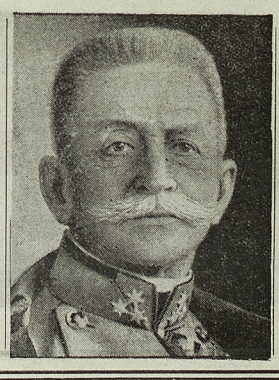
U Danzigu puštena je u more nova velika motorna lađa „Masuren". Svečani čin krštenja obavljen je na svečan način po nevjesti pok. pretsjednika Reicha, gđi v. Hindenburg

Novi francuski balon

Novi balon koji je uprav dovršio probni let. On može da pravac dirigira po voliji. Propeler mu se nalazi u donjoj lađici

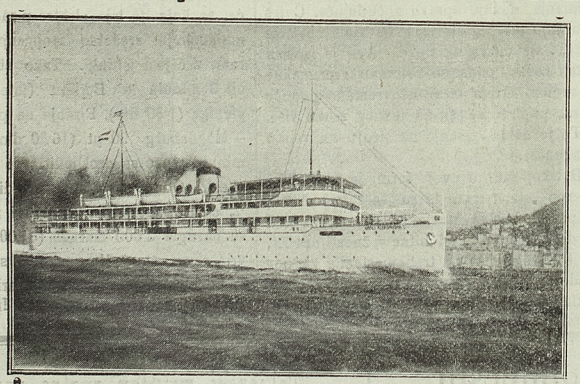
Conrad v. Hötzendorf

25 augusta navršava se 10 godišnjica smrti austro-ugarskog Feldmaršala Franza Grofa Conrada v. Hötzendorfa

Conrad v. Hötzendorf bio je za vreme rata vrhovni komandant austro-ugarske armade

Dubrovačka plovidba A. D. - Dubrovnik

Brze pruge Drač-Kotor-Dubrovnik-Split-Sibenik Sušak-Trst-Venecija

odl	Ned. —	Četv. —	Pet. —	Pon 20.—		Srij. —	Ned. —	Pon 8.—	Četv —	dol
„	„ 17.—	„ —	„ 4.—	„ —	Kotor	„ —	„ 12.—	Nedj. —	„ 24.—	„
„	„ 18.15	„ —	„ 5.30	„ —	Hercegnovi	„ —	„ 10.30	„ —	„ 22.30	odl
dol	„ 21.—	„ —	„ 8.15	Utor. 6.—		„ —	„ 8.—	„ 22.—	„ 19.45	„
odl	Pon. 8.30	„ 8.30	„ 8.30	Srij. 8.30	Dubrovnik 2	„ 19.15	Sub. 19.15	„ 19.15	„ 19.15	dol
„	„ 12.25	„ 12.45	„ 12.45	„ 12.45	Korčula	„ 15.—	„ 15.15	„ 15.—	„ 15.—	odl
„	„ —	„ 16.—	„ 16.—	„ 16.—	Hvar	„ 12.—	„ —	„ 12.—	„ 12.—	„
„	„ 15.35	„ —	„ —	„ —	Makarska	„ —	„ 12.20	„ —	„ —	„
dol	„ 18.—	„ 18.—	„ 18.—	„ 18.—		„ 10.—	„ 10.—	„ 10.—	„ 10.—	„
odl	„ 18.15	„ 18.15	„ 19.15	„ —	Split	„ 9.—	„ 9.—	„ 6.15	„ —	dol
dol	„ —	„ —	„ 22.45	„ —	Šibenik	„ —	„ —	„ 2.45	„ —	odl
„	„ —	„ —	Sub. 1.15	„ —	Biograd	„ —	„ —	„ 0.15	„ —	„
„	„ —	„ —	„ 6.45	„ —	Rab	„ —	„ —	Sub. 18.45	„ —	„
„	„ —	„ —	„ 9.45	„ —	Crikvenice	„ —	„ —	„ 15.45	„ —	„
„	„ —	„ —	„ 11.15	„ —	Sušak	„ —	„ —	„ 14.15	„ —	„
„	Utor 11.—	„ —	„ —	„ —	Trst	Utor.16.—	„ —	„ —	„ —	„
„	„ —	Pet. 11.—	„ —	„ —	Venecija	„ —	Pet. 16.—	„ —	„ —	„

Nedjeljna turistička pruga br. 7. dolazi i odlazi iz Šibenika svaki petak uveče

Venezia—Split—Kotor—Dubrovnik—Šibenik—Sušak

VLAHOV

OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

KUĆA UTEM. GOD. 1861

ZDRAVSTVENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA

Proizvadja jedino R. Vlahov ŠIBENIK

GRADSKE VIJESTI

Bivša portugalska kraljica dolazi u Šibenik

Bivša portugalska kraljica Amelija dolazi 28 t. mj. u Šibenik sa parobrodom „Karađorđe". U Šibenik stiže ujutro rano sa svitom od 5 osoba. Prema programu, kraljica Amelija dvešce se automobilom sa svojom svitom na slapove Krke, odakle će se vratiti i razgledati Šibenik i njegove znamenitosti. Kraljica ostaje u Šibeniku do 11.30 sati, kada proslijedjuje put parobrodom „Karađorđe".

JEDAN POSLOVAN ČOVJEK tuži se da se pošta na veče, prema stu koji stoji na poštanskom kovčegu, treba da skuplja u 19 sati. Medjutim, desto se dogadja da se ona digne i po ure od pola sata ranije, tako da pisma koja se poslije ubace, čekaju do sutra dan ujutro. Poslovnim ljudima time se nanosi dosta štete, i ako se će ranije dlže pošta, onda neka se i s dizanja tačnije obilježi, tako da publika ne bi vărala i da bi znala kada do koga sata može da se baci pismo da bi na vrijeme otišlo.

NA DAN 19 AVGUSTA u 11 sati držaće se u Komandi Šibenika dražbena pismena pogodba za opravku karmice u Sibeniku. Predračunska svota 33.189:50 din.

NA DAN 21 AVGUSTA u 11 sati varaće se ponude za popravak prizida u Razancu, pak se pozivlju zainteresirani, da podnesu svoje ponude najkasnije do navedenog sata i dana od Direkcije pomorskog saobraćaja u Splitu.

UGLEDNI TURISTI U GRADU. Večer je sa parobrodom „Kumanovo" koji saobraća na pruzi Venecija—Kotor—Sušak, doputovala jedna grupa od 150 turista, izmedju kojih se nalaze ambasador Republike Francuske pri sv. Stolice g. Charl Roux sa gospodom i troje diece, te sin poznatog francuskog maršala Lyautey a g. Pierr sa gospodjom. Putnici su veoma zadovoljni sa komforom na parobrodu i sa mnogo priznanja govore o našim prirodnim ljepotama. U Šibeniku su putnici iskrcali, razgledali gradske znamenitosti i slapove Krke.

U FOND DRUŠTVA „ŠUBIĆEVAC" počaste uspomenu blagp. Krstanove Ljubice doprinijeli su gg.: Sunara Petar 100 din. Sunara Petar 20, Busti Dino 20. — Da počasti uspomenu blagopok. Makale Adolfa: Busti Dino 20. — Da počasti usp. blp. Baranović Pere: Busti Ante 20, Busti Dino 20. — Da počasti usp. blp. Grubišića Josipa: Banki Šime 20. — Darovateljima upućava najlepše zahvaljuje.

M.F.D. „Kolo" pozvano na turneju po Bugarskoj

Bugarsko pjevačko društvo „Rodina" oduševljeno gostoprimstvom šibenskog gradjanstva, a osobito gostoljubivošću i bratskom susretljivošću članova M. F. D. „Kola" u želji da se oduži, pozvalo je M. F. D. „Kolo" na turneju po Bugarskoj. U Sofiji će Kolaši biti gosti bratske „Rodine", koja će im organizirati koncerte i po drugim većim gradovima Bugarske (Plovdiv, Ruščuk, Varna i t. d.)

Uprava M. F. D. „Kola" osokoljena pohvalnim izjavama dirigenta „Rodine" g. Najdenova o umjetničkim i tehničkim kvalitetama muškog zbora „Kola" (ovaj zbor je pjevao nekoliko koncertnih tačaka prigodom drugarske veselice članova „Rodine" i „Kola" održane večeri 27. 7. t. g.) odlučila je da ovaj poziv prihvati, te je u stvari već poduzela potrebite pripreme za organizovanje ove turneje, koja će se po svoj prilici izvesti do godine na proljeće mjesto turneje po Čehoslovačkoj, koja je bila za tada zakazana, a koja će se odgoditi za kasnije.

Prema želji vodstva bugarske „Rodine" muški zbor „Kola" sastaviće svoj program pretežno od primorskih narodnih pjesama, osobito od Ma J. Gotovca, koji je jako obljubljen kod Bugara (članovi „Rodine" usporedjuju Gotovca sa svojim kompozitorom D. Hristovim.)

Ova turneja će ujedno biti i prvi pohod jednog našeg primorskog pjevačkog društva u bratsku Bugarsku.

Veliki požar u gradu

U petak rano ujutro oko 1.30 sati izbio je iznenada požar u kući Baranović Ante pk. Marka i nasljednice p. Petra, koja se nalazi preko puta Oficirskog Doma. U toj kući stanovao je sin Ante sa svojom obitelji, a u kući koja se odmah nalazi do nje stanovao je drugi brat sa svojom obitelji. Požar je prvi primjetio jedan prolaznik koji je potrčao do kuće i lupanjem u vrata probudio ukućane. Već je bio poslijednji momenat, jer su obe kuće uskoro buknule plamenom. Jak vjetar koji je duvao još je više pojačavao požar, a uz to je postojala opasnost da se i okolne kuće zapale, jer su na ovom kompleksu sve kuće zbijene jedna uz drugu. Na mjesto požara stiglo je vojska i mornarica te su oni sa vatrogascima utrošili mnogo napora na gašenju i lokalizaciji požara. Obe ove kuće sa svim stvarima i pokućstvom izgorile su. Pored ostalog u kući je bilo i preko sto hl. vina, a uz to rakije i ulja što je sve izgorjelo i uništeno. Požar se pojavio izgleda u gornjem dijelu kuće gdje niko nije spavao. Tamo je polako gorjelo i uhvatilo i susjednu kuću, te kada su stanovnici probudjeni bio je posljednji momenat za spasavanje. Kada su vatrogasci stigli obe kuće bile su već potpuno u plamenu, tako da se na gašenje nije moglo ni misliti te su svu pažnju posvetili lokalizaciji požara.

Potrebno je istaći da je na mjesto požara odmah došao komandant mjesta pukovnik g. Božić koji je odmah naredio da dodje inžinjerska četa sa svom spremom za gašenje požara, za tim četa pješadije i odred mornara koji imaju najviše zasluga da se požar nije proširio na okolne kuće. Pukovnik gosp. Božić ostao je na licu mjesta sve dok požar nije potpuno ugašen.

Šteta iznosi nekoliko stotina hiljada dinara, jer ništa nije spašeno.

Jedna ružna praksa

Koliko nam je poznato svojevremeno je bila izdata naredba po kojoj je bilo zabranjeno kupanje u Docu na prostoru od ribarnice do tvornice „La Dalmatienne". Medjutim i pored te naredbe mogu se vidjeti preko cijelog dana gomile kupača koji se tu kupaju i to ne samo djece već i odraslih. Što je najružnije svi ti kupači kupaju se bez ikakvog kostima, što pruža vrlo ružnu sliku ne samo strancima, koji razgledaju taj interesantni dio grada, već i stanovnicima okolnih kuća.

Ovu ružnu pojavu trebali bi što prije otkloniti i postarati se da se već postojeće naredbe pridržava. Na taj način otkloniće se iz ovoga prometnog djela grada jedna ružna slika, a stanovnici okolnih kuća biće zahvalni mjerodavnima za ovo.

Dr. med. MARKO GRDOVIĆ specijalista za bolesti usta i zube, radi odlaska u inozemstvo biti će otsutan od 15 VIII do 6 IX.

Muzičko-literarno veče u hotelu „Krka"

U subotu na veče u hotelu „Krka" održaće se muzičko—literarno veče na kome će sudjelovati g.đa Marija

Jesinskaja novinarka i književnica i g. Franc-Theodor Hofmann, dirigent opere u Grazu. G.đa Jesinskaja je dobro poznata književnica koja se istakla svojim lirskim pjesmama u stihu i prozi. Literarne večeri održala je već u svim većim gradovima naše države i kritika se svuda najpohvalnije o njoj izrazila.

Na programu su vrlo lijepi lirski sastavi g.đe Jesinskaje, a g. Hofmann svira na klaviru: Chopina, Liszta, E. V. Karngahl-a, i Ravel-a.

Početak u 22 časa

Ulaznica dobrovoljni doprinos.

Noć na Jadriji

Večeras se održava „Noć na Jadriji" Odlična zabava na kupalištu. Brod polazi u 8.30 i 9.30 a vraća se u 12 i u 1 sat. Cijena svega 5 din po osobi. Buffet dobro snabdjeven. Cijene umjerene.

POVODOM DOPISA o čestom kvaru električne u Mandaiini informirani smo od električne centrale Šupuk da se ovi kvarovi događaju dosta često oko 6 sati na veče, što znači da neko ili namjerno ili nepažnjom neprestano kvari elektriku. Bilo bi potrebno da nadležni pripaze bolje na ovu stvar kako bi se jednom stalo na put ovim oštećenjima.

„ILS" INDUSTRIJA LIJESA TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK Skladište svakosvrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo po najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30.

čka s gospođom Schratt, počeo pra i nacrt dispozicija za pogreb svog ovca.

Teško je disao. Ko to stoji iza njega? Osvrnuc se, nitko!

ipak tamna senka je proletala po lu. Brat Maksimiljan s krvavim gru na.

Pero je caru ispalo iz ruke. Počeo da više svojim starim, rapavim som:

„Montonuovo! Montonuovo!"

Montenuovo je možda tu bio, ali ćuće je da nije ušao i da ne sjedi pored njega, ipak car čuje njegove ći:

„Razumem. Božija kazna za moritički brak! Razumom. Nadvojvo- . . . će ležati u kapucinskoj grobi, ali šta da uradimo s njegovom ženom? Niskog rodá ne može oskrnaviti osvještenu dvoranu vječnog odmora habzburških careva!"

Bila je vojvotkinja, „veli car", ali ja sam je povisio u taj stalež!"

„Htjela je da bude supruga austro-ugarskog cara! Htjela je da bude češka i ugarska kraljica!" veli Montenuovo.

Htjela je da bude carica! grmi nad vojvotkinja Isabella u Bratislavi, mašući telegramom pred glupim očima svog muža Friedricha, najglupavijeg nadvojvodu. „U Bosanskom Brodu joj je armada odavala počast kao kraljici! Gle, Bog joj smrvio tu drskost! Češka grofice! Čuj još, kćeri moja? Htjela je da ti bude ravna. U Sarajevo ju je vuklo slavoljublje. Slavoljublje dvorske damice, koja je trebala prije biti šnajderka a ne kneginja. Bog je dobro uradio!"

Dunav je valjao svoje moćno tjelo kroz prastaru imperiju.

Pred zamkom Hötzondorf na prugastoj stolici za raklapanje poslje ručka odmarala se nadvojvotkinja Zita. Vitka je i još uvjek lepa, vitka u boku i bedrima, kao da još nije rodila. Sjedi na suncu i drema, dok njezin muž, nadvojvoda Karlo Franja Josif, spava iza spuštenih zavesa u spavaćoj sobi na divanu. Djeca se igraju s vaspitačicama.

Iz senke aleje izbija konjanik, oficir na crnom konju. Bljed i uprašen skače s konja i salutira pred damom, pred „inhaberkom" puka brandajskih dragonera i pušta iz sobe šum kao da se mašina zaustavlja, dobuje i škripi.

Zita ne shvaća. Što se dogodilo? Šta veli?

Pesmatra vrhove oficirovih čizama kako se zarivaju u pijesak. Ali već ne spava, čula je i razumila. Ispravlja vrat, gleda u oficirove zbunjene oči. Crvenilo joj udara u lice, crvenilo i opet bledilo grobljanskih ljiljana, smrtna boja i opet vatra života.

Stiskava usne. Savladuje se:

„Hvala vam, gospodine nadporučniku, zahvaljujem vam na strašnoj vjesti. Spremiću na nju njegovo carsko visočanstvo". Zaustavlja se, i već dahće: „Prestolonasljednika".

Vitka je, prava i krasna, kao što je uvjek i zamišljao dragonorski nadporučnik. Iza nje ne bi trebali da šume dubovi i lipe, nego more, jadranski

Za sudjelovanje na Aero-meeting

i Alkarske svečanosti u nedjelju u Sinju izmedju ostalih veza upozoravamo na vezu sa brzom prugom parobrodom Dubrovačke plovidbe, koja odlazi iz Šibenika u nedjelju u 2.45 sati za Split.

SPORT

Revanš utakmica »Osvit«—»Solin«

U nedjelju se održava u Solinu revanš utakmica izmedju „Osvita" i „Solina" za provincijsko prvenstvo splitskog nogometnog potsaveza. Na ovoj finalnoj utakmici rješiće se koji će od ova dva kluba igrati sa prvakom Splita za prvenstvo potsaveza. U prvoj utakmici „Osvit" je pobjedio sa 4:1 i iako je igrao bez K c jana. O voga puta igraće kompletan, ali će zato imati i mnogo teži posao, jer igra na tudjem terenu i pred stranom publikom.

Koliko je važna ova utakmicà za „Osvit" mislimo da ne treba isticati Dovoljno je napomenuti, da prvak splitskog potsaveza igra u eliminatornim utakmicama za državno prvenstvo. Nadamo se da će igrači dati sve od sebe kako bi izvojevali pobjedu.

Za ovu utakmicu Jadranska plovidba priredjuje izlet u Solin, kako bi navijači „Osvita" mogli da prisustvuju ovoj utakmici. Polazak je iz Šibenika u nedjelju u 8 sati ujutro i povratak u ponoći. Nekoliko sati zadržava se i u Trogiru. Cijena je svega 25 din po osobi. Djeca 15 din.

Prodaje se vrlo povoljno

ŽELJEZNA KOLICA su 2 kotača
CIJEDILO (filtar) za ulje
TROKRILNA ČELIČNA REŠETNA VRATA te portal i prag za istu iz bijelog kamena.
DVA TELEFONSKA APARATA ZA kućnu uporabu.
VIOLIN (1/2) za dječaka, vrlo fin.
DRVENA REŠETNA DVOKRILNA VRATA kao nova.
FOTOGRAFSKO POVEĆALO „Wega električnom strujom.
Obratiti se u tiskari.

Prodaje se uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja vertheim blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica, jedna mramorna ploča 140×69, jedan ormar za srebro. Obratiti se:
Agenturi Jadronja — Sibenik.

IREDENTA U ŠVAJCARSKOJ

Savezna republika će suzbijati svaku iredentu

Švajcarska je širokoj javnosti poznata kao mirna država, protiv koje uglavnom niko nema ništa i na čijem teritoriju iredenta bez sumnje ne uspjeva. Taj nazor je bio ispravan dok u Italiji nije zavladao fašizam i u Njemačkoj hitlerizam. Od tog vremena su nikli u Švajcarskoj pokreti, koji gravitiraju Njemačkoj, odnosno Italiji. Treći pokret, koji će težiti za odjeljivanjem francuskog djela Švajcarske i za njegovo prisajedinjenje Francuskoj nići će vjerovatno kad i u Francuskoj zavladaо autoritativni režim s nacionalističkim geslima. Ukoliko se tiče čisto idejnih pokreta i izjava nekoliko vrućih glava, koje demokratiju smatraju za preživjeli režim, niko od ozbiljnih ljudi u Švajcarskoj ne poklanja stvari pažnju. Gore je međutim kad takav pokret pomaže susjedna država. iskorišćuje ga u špijunske svrhe i raspaljuje čitavu iredentu, vrlo opasnu za suverenitet švajcarske države.

Takav slučaj je iznenadio mirne Švajcarce ovih dana i švajcarska vlada je bila primorana da vrlo energično istupi protiv talijanskih iredentista u talijanskom dijelu Švajcarske. U redakciji lista „Adula" je konfiskovan materijal, koji dokazuje da su članovi redakcije vršili u Švajcarskoj špijunažu u korist Italije i da su radili na čelu ilegalnog pokreta, čiji cilj je da talijanske djelove Švajcarske prisajedini Italiji. Srazmjerno mala grupa talijanskih iredentista u Ticinu je razvila grozničavu djelatnost baš u posljednje vrijeme, širila je zabranjene iredentističke publikacije i bez okolišenja je propovjedala, da kanton Ticino nije kao što se pogrešno veli talijanska Švajcarska, nego samo privremeno švajcarska Italija. Što je na stvari vrlo neprijatno to je okolnost, da su švajcarsko-talijanski iredentisti imali mnogo novca i da su stajali u tjesnoj vezi s rimskom vladom.

Urednik lista „Adula" je dobio od fašističkog ministarstva korporacija godišnje 7.000 lira na propagandu u Švajcarskoj osim ličnog prihoda od 12.000 lira godišnje. Sin urednika Colombi je bio zaposlen direktno na švajcarskom poslanstvu u Bernu i bio je posrednik između poslanstva i švajcarsko-talijanskih iredentista. I o toj djelatnosti je konfiskovana opširna korespodencija. Interesantno je da su iredentisti na vrijeme upozoreni na interesiranje policije i tako je na primjer Talijanska Bontempio uspjela da na vrijeme uništi kompromitirajući materijal. Pored svega toga je švajcarska policija vrlo brzo utvrdila, da se pokret u posljednje vrijeme znatno razgranjao i da je krajnje vrijeme bilo da preduzme more.

Samo se po sebi razumije da će švajcarska vlada vrlo energično suzbiti talijansku iredentu i da će pored protjerivanja mnogih Talijana iz Švajcarske niz švajcarskih građana postaviti pred sud. Švajcarska štampa energično protestira protiv tog mješanja Italije u unutrašnja pitanja Švajcarske i protiv tako ozbiljnog ugrožavanja švajcarske samostalnosti. Možemo očekivati da će švajcarska policija ovih dana u čitavoj saveznoj republici prirediti široku raziju i da će otkriti mnoga iznenađenja.

S time u vezi treba konstatovati, da će opasnost od sopstvene švajcarske iredentne navesti švajcarske vlasti da preduzmu oštrije mjere i protiv iredenta, koje se tiču drugih država, a koje se pripremaju na švajcarskom teritoriju. Poznato je da su švajcarske vlasti vrlo često trpjele rad agenata madžarske propagande, specijalno djelatnost patera Jehlicske i da su na proteste stranih država obično slegale ramenima. Kad je Švajcarska na svojoj koži osjetila opasnost iredente sigurno će biti sada opreznija i prema agentima tuđe iredente.

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz —svježeg iumjetnog cvijeća—

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.
— Opravništvo Šibenik —

Svake nedelje priređuje slijedeće

IZLETE

na SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP
Odlazak u 8 s. povratak u 19.30
Cijena: do Roškog slapa 24 din.—

za Skradin i slapove Krke
Odlazak u 2 s. povratak u 19.30
Cijena: do Krke 12 din.—

za Trogir, Kaštel Stari, Vranjice (Solin)
odlazak u 8 s. povratak u 19.30
Cijena Din. 35.—

Izletne karte prema Splitu i Biogradu

Prigodom svečanosti u Sinju
Svake subote polazak u 14 sati parobrodom pruge 56 a povratak u ponedjeljak u 2 sata parobrodom pruge 6.
Šibenik—Split i natrag Din. 36.-

Prigodom utakmica u Biogradu
Svake nedjelje polazak u 7 sati parobrodom pruge 22. povratak istog dana u 20.45 sati parobrodom pruge 7 ili u ponedjeljak u 5.20 sati parobrodom pruge 21.
Šibenik—Biograd i natrag Din. 30.

Iz Tijesna i okolnih mjesta za Biograd
odlazak u 13 s. — Cijena Din. 10.—

Iz Preka za Biograd
odlazak u 14 s. — Cijena Din. 10.—

Zanimljivost

25 godina nevin u tamnici

Američke sudbene vlasti otkrile su jednu od najvećih pravosudnih zabluda posljednjeg stoljeća. Neki francuski seljak, imenom Joseph Henry Wendling, koji je iselio u Ameriku, bio je prije 25 godina optužen u državi Kentucky zbog umorstva jednog djeteta.

Tada 24 godišnji Wendling ljubio je svoju rođaku Henriettu Jaquemin, prekrasnu djevojku, koja je živila u Louisvilleu u USA. Nekoliko mjeseci poslije toga Wendling je gdicu Jaquemin učinio svojom ženom. Uskoro zatim dobio je mjesto portira u jednom misionskom samostanu u Louisvilleu. No već nakon nekoliko nedjelja napustio je ovaj grad, da bi potražio sreće u San Francisku.

U maju god. 1910 izvršena je slučajno jedna kućna premetačina u samostanu u Lodisvilleu, kojom su prilikom kriminalni činovnici otkrili jednu dječju lješinu, koja je tamo morala ležati već nekoliko mjeseci.

Na ovo je Wendling bio smjesta uhapšen, jer je u vrijeme zločina bio namješten u samostanu. Otpremili su ga u Eddyville, jednu od najmodernijih kazniona Sjedinjenih Država. Dali su mu jednog francuskog studenta prava kao branitelja, ali Wendling nije sebi mnogo razbijao glavu zbog svoga hapšenja, jer je znao da je nevin i da će trajati samo kratko vrijeme dok se objasni ova zabluda. No Wendling se prevario. Sud ga je osudio na doživotnu tamnicu, jer je bio čvrsto uvjeren, da je samo Wendling mogao počiniti to zlodjelo.

Tako je prošlo dvadeset i pet godina. Osudjeni se već pomirio s time, da će cijeli život morati provesti medju zidovima kaznionice. Ali nenadno je neki stari čovjek priznao na samrtnoj postelji, da je on izvršio umorstvo djeteta — bila je to 4 godišnja kćerka jednog bankara — te je upotankostima opisao kako se dogodilo zločinstvo.

Wendling je smjesta bio pušten na slobodu. Medjutim je postao 49 godina star i sasvim osijedio. Njegova je žena međutim od žalosti umrla, a on sam nije jednu ćelu četvrt stoljeća vidio ovaj svijet.

Punih dvadeset i pet godina zvao se samo kažnjenik broj 826. Nedavno se vratio u svoju Francusku domovinu, te, je sada namješten na aerodromu u Dijanu kao mehaničar. „Jest, lijep je to i pun odgovornosti posao, ali ja se ne mogu brzo priviknuti na ljude«, priča on pariškim reporterima. „Ljudi su mi strani i ja ne govorim rado s njima".

Dosada je nevino osudjenom Wendlingu dosudjena odšteta u iznosu od četvrt milijona francuskih franaka. Ali oni ne će moći naknaditi četvrt stoljeća života jednog čovjeka...

Kotla *r a k i j s k a* sistema „Deroy". — Prodaju se tri komada.

Unajmljuje se soba, kuhinja i teraca s prvim septembra.

Traži se 2 prazne sobe s pećima u gradu u poslovne svrhe, od 1. IX. Adrese ostaviti u upravi lista.

Soba sa pokućstvom, u varosu unajmljuje se odma.

Prodaje se razno pokućtvo uz povoljne cijene.
Obratiti se na Uredništvo.

Štampa i vlasništvo: Odilk, Oral, Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Sibenik. Odgov. urednik, Stanislav Vitaliani